

GRIGORE G. PEUCESCU
Director politic

ABONAMENTE :

In țară 1 an 40 lei, 6 luni 20 lei, 3 luni 10 lei
In străinătate 1 an 50 lei, 6 luni 25 lei

REDACTIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

EPOCA

BARBU STEF. DE LA VRANCEA
Prim-redactor

ANUNCIURI :

anunțuri pe pagina a patra linia 30 bani,
anunțuri și reclame pe pag. III 2 lei linia.

ADMINISTRAȚIA

No. 3.—Piata Episcopiei.—No. 3.

APARE IN TOATE ZILELE

RESILIAREA CONTRACTULUI

CUMULUL
INĂNTEA SENATULUI

CRONICA PARLAMENTARA

DIN DURERILE LUMII

PARICIDUL

RESILIAREA CONTRACTULUI

Guvernarea noastră are un mod ciudat d'a duce turmele, poreclite de densii Camera și Senat.

Pentru a-și forma o majoritate, adună din fie-care județ pe aceia cari li par mai potrivii pentru meseria la care li destinează.

Un contract tacit și sinalgmatic e încheiat între guvern și cei cari prin ficțiune se numesc reprezentanții nației. Acest contract trebuie să fie conceput în forma următoare :

Ei, guvernul, vă aleg; voi deputații sunteți, îndatorați a aproba prin votul vostru, ori-ce fac, în ori-ce circumstanță; drept răsplată, vă dau dreptul d'a face abuzuri, d'a exploata, d'a tiranisa fie-care, în toată întinderea circumscripției lui, pe timp de patru ani. Cei cari se vor purta bine vor avea eventual drept la un portofoliu ministerial. Guvernul își rezervă dreptul d'a exige demisia miniștrilor, deputaților sau senatorilor, cari nu sunt după plac, fără somație și fără judecată.

Acest contract, în genere, e executat cu credință. Corpurile legiuitoare votează cu docilitate, titularii ministerelor fac schimb de portofolii cu cea mai perfectă urbanitate, supunându-se unui mod de tragere la sorți, al cărui secret n'a fost înțeles încă de profani.

Din când în când, intră în parlament niște oameni nepoștiți, cari au fost scăpați din vedere la încheierea contractului; aceștia numai sunt adevărații voinți a alegătorilor. Acești noi-veniți cred că este de datoria lor d'a ridica glasul, d'a 'și da opinia. Atunci se produc din două fenomene unul.

Or adunarea înneacă vocea oratorului în urletele ei, și apoi votează cum dorește stăpânul; ori li ascultă cu băgare de seamă, cu aplauze chiar, și apoi votează tot cum dorește stăpânul.

Se pricepe foarte lesne cât e de simplă și de frumoasă funcționarea acestui sistem, pe care cei mai erudiți dintre colectiviști nu se sfiesc d'al numi parlamentar, fără îndoială pentru că se întrebunțează acolo insolent în loc de argumente.

Când sistemul funcționează bine, colectiviștii plutesc în fericire.

Nu e însă mașină, cât de bună, care să nu se strice în paguba inventatorului și a proprietarului.

Acest accident s'a întâmplat ieri la Camera. În Senat, a fost evitat numai prin sângele rece și prezența de spirit a d-lui Gusti, pe care nu l pot asemăna mai bine de cât cu eroicul impiecat de la drumul de fer

care, cuprimejdia vieții, aruncă două trenuri pe căi diferite, în momentul în care sunt gata a se ciocni.

Să examinăm incidentul de la Camera. D. Pallade, în cursul discuției bugetului drumurilor de fer, propune un amendament suprimând tantiemele și reducând, la suma de 50fr. de ședință, jetoanele de prezență ale consiliului de administrație.

Amendamentul e votat cu 54 voturi contra 43, în aplauzele camerei.

Domnu Nacu declară că cabinetul consideră acest vot ca un vot de blam.

Atunci d. Câmpineanu, uitând pentru un moment regulile prudenței celei mai elementare, mărturiseste, cu o francheță care ar trebui să câștige toate inimile, că Camera comite adese-ori erori.

Eroare să fie votul de ieri al camerei ?

Noi mai degrabă am crede că acest vot e un simptom, și un simptom foarte important, caracteristic chiar al situației.

E un semn că contractul, de care vorbeam mai sus, va fi în curând resiliat.

Guvernul, care de mult perduse încrederea țerei, perde acum chiar încrederea colectiviștilor !

Această defecțiune, care se efectua încel dar neîntrerupt, provine de la două categorii de oameni.

Pe de-o parte unii, din foștii și chiar actualii susținători ai guvernului, nu și mai pot stăpâni desgustul văzând ticăloșiile de tot felul ce se comit zilnic *ad majorem Brătianu gloriam*. Aceștia se întorc, unul după altul, în contra guvernului, și atacă astăzi ce au proslăvit ieri. Cu toate că s'a u desleptat târziu, trebuie ținut compt de această mișcare, și trebuie încurajată.

Alții, părăsesc guvernul pentru un motiv cu mult mai imediat și mai practic. Toată lumea știe că Pactolul colectiviștilor de mult a încetat să curgă, că s'a secat acum cu desăvârșire.

Scurt și cuprinzător se știe că nu mai sunt parole.

Oamenii practici din colectivitate, văzând că nu se mai pot plăti serviciile lor, părăsesc pe guvern, cu același cinism cu care au intrat în slujba lui. Această a doua categorie se aseamănă întocmai cu femeile cari fac educația oamenilor inexperimentați, storcându-le până la cel din urmă ban, și părăsindu-i, cu cea mai mare desinvoltură, îndată cum simt că nu mai e nimic de câștigat.

Fiind dat acest fenomen de deslipire, se poate lesne prevedea ce are să se întâmple. Fie pentru cel d'ântâiu motiv, fie pentru cel d'al doilea, toți stâlpii regimului vor dispărea, unul câte unul, și d-nu Brătianu va fi răsturnat chiar de către colectiviști.

Cu toate că păcatele lui sunt mari și numeroase, mărturisim că pedepsa ni se pare prea aspră, prea infamantă. D-nu Brătianu va fi în drept d'a zice ca în fabula lui La Fontaine:

..... je voulais bien mourir

Mais c'est mourir deux fois que souffrir leurs atteintes.

Alceu A. Bals.

DEPESELE „AGENTIEI HAVAS“

Paris, 31 Decembrie. — Președintele Republicii a primit demisiunea d-lui Brisson și a însărcinat pe d. de Freycinet cu formarea noului cabinet.

Madrid, 31 Decembrie. — Câteva cazuri de cholera s'au ivit în Spania.

CUMULUL INAINTEA SENATULUI

Eri a venit în discuție la Senat, legea privitoare la cumul.

Ne a fost dat, cu această ocazie, să asistăm la o discuție adevărat demnă de Colectiviști, și care, până la un oare-care punct, ne-a îmbucurat.

Căci și-e milă, să vezi pe Colectiviști vorbind de armata noastră, te apucă risul când li vezi discutând teorii constituționale, li crapă obrazul de rușine, când abordează chestiunile internaționale, dar resimți o plăcere nespūsă când vezi pe colectiviștii în elementul său și virit până în gât în noroiul cumulului.

Mai bine de cât să ceară se se scoată din *Monitor* cutare or cutare vorbă aspră la adresa guvernului, dacă colectiviștii ar mai avea un dram de rușine, ar cere mai bine să se steargă din *Monitor* întreaga ședință de ieri.

Nu-și poate cine-va închipui spectacolul ce l'a înfățișat Senatul, când d-nu Boldur Lătescu a dat pe față, de la tribună, toate turpitudinile regimului.

A mers până a spune Senatorilor în față, că sunt printre densii membrii cari pun în busunar diurne, violând textul formal al legii.

Ce le pasă însă colectiviștilor !

În Franța cât de corupți se zice că sunt oportuniștii, când, acum doi ani, un domn Boland pretinse că doi membri din parlament au primit bacșiș, Camera s'a emoționat, a numit o comisiune de anchetă ca să descopere adevărul în această afacere, și se spele parlamentul de o asemenea rușine.

Cum se cere însă la noi atât serupul de la un parlament care are ca cea mai frumoasă a lui podoraș pe d. senator Cișman, condamnat la 2 luni închisoare de tribunalele corecționale!

X.

STIRILE ZILEI

Oficerii streini aflați în capitală au vizitat Mercurii cazarma de geniu, precum și tot materialul acestui regiment, pe care l'au găsit perfect.

Românul zice că guvernul, în urma votului de aseară al Camerei, prin care s'a suprimat tantiema consiliului de administrație și s'a redus jetonul de prezență al membrilor consiliului căilor ferate, ar fi decis să propună Camerei suprimarea cărților de liber parcurs pe liniile ferate, cari ar costa pe Stat de la 3 la 4 sute de mii de lei pe fie-care an. Greu de crezut !

Astăzi, trebuie să începă înaintea Curții cu jurați procesul soților Miulescu.

Vom da amănunte la rubrica informațiilor noastre.

Arcul, societatea plâpumarilor și tașterilor români din Capitală, va da în sala Bossel un bal, în ziua de 3 Ianuarie, în folosul fondului filantropic al societății.

Proiectul de lege pentru încurajarea industriei, întâmpina rezistență neașteptată în unele secțiuni ale Camerei. Secțiunea I chiar a respins luarea în considerație.

Între stațiile Ploești și Mizil s'a u aprins, Mercuri noaptea, trei vagoane de pasageri de la trenul care venea din București.

Nu s'a întâmplat nici un accident de persoane.

Procesul bătașilor din Focșani care urma să se judece la 18 Decembrie, de Curtea cu jurați din Focșani, s'a amânat pentru sesiunea viitoare, ne fiind procedura îndeplinită.

Ministrul lucrărilor publice proiectează următoarea reformă în constituțiunea școlii de poduri și șosele. În timpul celor 4 ani ai cursurilor, elevii vor primi o educație militară specială, care li va dispensa de facerea voluntariatului. La ieșirea din școală pe lângă diploma de inginer, elevii vor primi și un brevet de ofițer de geniu în rezervă.

Legea aceasta a fost admisă în secțiuni.

În Ploești, un făcător de rele s'a introdus în prăvălia unui băcan, în noaptea de 15 Decembrie, și a furat mai mulți bani și mărfuri.

Faptul anchetându-se s'a dovedit că hoțul era *chear sergentul care păzea pe stradă!*

Partidul liberal-conservator din R. Vâlcea și va constitui comitetul zilei acesteia.

Comitetul consultativ al cavaleriei, sub președinția d-lui general Crețeanu, și a reînțepit de la 12 Decembrie lucrările sale, privitoare la revederea regulamentelor tactice.

DECRETE

— Consiliul general al județului Buzău este autorizat de a se ocupa în sesiunea extraordinară în care este convocat și cu chestiunile următoare :

- Să aleagă pe președintele comitetului permanent ;
- Să desemneze un membru al consiliului, care să ia parte în comisiunea de apel semestrială, în locul d-lui Em. Mehtupciu, ales membru al comitetului permanent ;
- Să desemneze doi membri din comitetul permanent, cari să ia parte în consiliul de igienă al județului ;
- Să se pronunțe asupra lucrărilor de făcut la șoseaua Maxenu-Buzău, punctul Negreasca ;
- Să se pronunțe asupra cererii d-lui casier general de a se menține și de la 1 Aprilie viitor impiegtul dat de județ la casierie.

— Prin decretul regal cu No. 2,937 din 16 Decembrie 1885, dupe propunerea făcută prin raport de D. ministru secretar de Stat la departamentul de interne, D. licențiat în medicină Friedman Isak, în baza concursului depus, este numit în postul vacant de medic al orașului Alexandria din județul Teleorman.

— Locuitorii Tănase Golea și Dincă Nuțu din comuna Săcuiu, județul Dolj, sunt și rămân ertați de restul deficitului de lei 18.514 bani 90, plus procentele, sumă rămasă asupra-le prin revinderea în comptul lor a moșiei Teascu din județul Dolj.

— Prin decretul regal cu No. 2,941 din 16 Decembrie 1885, dupe propunerea făcută prin raport de D. ministru secretar de Stat la departamentul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, D-nii Sava Savin și Garabel Cerchez s'au numit membri la camera de comerț cu reședința în orașul Bărlad, în locurile vacante.

PARTEA ESTERIOARA

Francia. În ședința de la 17 l. c. a Camerei, cu ocaziunea verificării procesului verbal din ultima ședință, a u avut loc mai multe incidente. Deputații Lacote și Dalaigle au declarat că au votat contra creditelor pentru Tonking, iar nu după cum se arată în procesul verbal, cum ca s'ar fi abținut. Dalaigle a zis că camera este un cuib de hoși, din care cauză este chemat la ordine. Laguerre a zis că este o șarlatanie d'a pune pe deputatul Francoine între vo-

tanți, câtă vreme densusul se află pe mare. Iolibois a cerut ca aceste fapte să se supuse ministrului justiției. Propunerea a fost respinsă cu 250 voturi contra 233 și procesul verbal s'a primit nemodificat. Laguerre a propus ca biroul Camerei să se însărcineze cu facerea unei anchete, ceea ce s'a și primit. — Deputatul Cornudes trecând mai pe urmă în coloarea Camerei, înaintă spre Lacote și li adresă cuvintele : « Ai mințit. Eu te am văzut când ai dat bilete alb. » Această apostrofă a fost confirmată și de către chestorul Nadaud. Acestă împrejurare li făcu pe Lacote să se repează asupra lui Nadaud, dar a fost mai pe urmă împiedicat de către cei prezenți.

În consiliul miniștrilor de la 17 l. c. cei mai mulți membri ai cabinetului, și în special Freycinet și Goblet, au stăruit foarte mult pe lângă Brisson ca să rămână în funcțiune. Chiar și Grevy l'a rugat, zicându-i că cabinetul până acum n'a suferit nici un eșec parlamentar. Toate acestea au fost însă în zadar; președintele consiliului nu a voit să se retragă demisiunea. Grevy de o camdată a refuzat d'a-i primi demisiunea, lăsându-i timp ca să se mai gândească.

Rusia. Atât în opinia publică cât și în diplomație domnește foarte mare optimism în privința chestiunii bulgare, precum și convingerea că se va găsi, fără complicațiuni, o soluțiune care să pună aspirațiile bulgare în acord, dacă nu cu spiritul, cel puțin cu litera tratatului de Berlin. Până acum nimenea nu s'a ocupat în mod serios cu rezolvarea chestiunii printr'un congres și la Petersburg, congresul este privit ca de prisos câtă vreme lucrurile nu vor lua o nouă întorsătură. De la conferința din Londra încoace, când s'a discutat fără nici un rezultat chestiunea egipteană, guvernul rusesc a hotărât să aibă tot-d'una în vedere două principii fundamentale: întâiu, să nu ia parte nici o dată la delibărări de asemenea natură, mai înainte d'a se fi stabilit o înțelegere între cabinet și al doilea să nu admită ca asemenea delibărări să aibă loc în capitala Statului mai mult interesat, de oare-ce în acest caz presidenția trebuie să se lase ministrului de externe al acestui stat și în această calitate glasul lui este preponderant. Nici chiar merul conferențelor din Constantinopol n'a făcut pe guvernul rus să se abată de la aceste vederi.

Turcia. — Sferile politice de aci declară cu totul neîntemeiată temerea cum că congedierea trupelor de la granița turcească ar putea da naștere la multe inconveniente, după cum s'a zis de către unii. Nici nu există cas de precedentă în această privință ; din poartă, este mai pe sus de ori-ce îndoială că, după terminarea războiului rusoturc, congedierea a 100,000 de soldați s'a putut face fără d'a da cui-va prilej deplângere.

Spania. — Diarului *Kreuzzeitung* i se comunică din Madrid că s'a descoperit un complot întins, care avea drept țintă proclamarea regelui din Portugalia ca rege al Spaniei. Mulți fruntași din Madrid au favorizat acest plan, Sagasta da mare importanță acestui complot. În cercul militar, al cărui președinte este generalul Salamanca, se știe despre complot mai înainte d'a se ști de către guvern.

Germania. — Realegerea lui Grevy, ca președinte al republicii franceze, este privită de către ziarile oficioase din Berlin ca o garanție pentru menținerea relațiilor pacifice dintre Germania și Franța. Grevy este om liniștit și înțelept și nu caută războiul, ca orleanismul, a cărui putere crescândă însuflă teamă. *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* vede în realegerea lui Grevy o isbândă a principului conservator. Abținerea partidelor dușmane republicii dovedește că Franța nu poate compta pe ele, în ce privește menținerea instituțiilor republicane și tot-o dată că ele sunt incapabile d'a produce ceva mai bun.

CRONICA PARLAMENTARA

Sedința de ieri, Joi 19 Decembrie.

Trebuinta unui stapin.

In urma dezbaterii care s'a produs în rândurile majorității și în urma șecului suferit de ministri, prin primirea amendamentului d-lui Paladi, d. I. Brătianu a crezut că prezența d-sale era absolut necesară.

Așa, iată-l pe banca.

D-sa, la începutul sedinței, cere Camerei, să treacă în secțiunea să numească o comisiune care să cerceteze tariful autonom.

Nici o opoziție: toată lumea este de acord, și după câte-va comunicări și câte-va explicații, făcute de către d-nii Paladi și Cogălniceanu, asupra unor cuvinte rostite în ședința precedentă, Camera trece în secțiune.

La redeschidere, ora 4, se reîncepe discuția asupra bugetului drumului de fier.

La § V unde se vorbește de fondul proceselor pierdute, ia cuvântul d. M. Cogălniceanu.

D-sa arată cum advocații își împart această sumă și cum din suma prevăzută de 150.000 lei, jumătate este a advocaților agreați.

Un deputat care sufli pe la spate.

Intreruperile încep. D. Vulturescu de lângă d-sa și d. dr. Măldărescu din spate nu mai au astimpăr.

D. Cogălniceanu constată că cei mai nervoși oameni din această Cameră sunt d-nii medici. Vă rog, d-le președinte, să aduceți puțin bromur de potasiu ca să-i liniștim. (Aplause, risete, zgomot, d. Măldărescu cere cuvântul în estiene personală).

D. dr. Rimniceanu nu m'a lasat ca să vorbesc într-o ședința trecută întrerupându-mă mereu, acum d. doctor Măldărescu s'a pus să-mi sufle mereu pe la spate.

Un tunet de aplauze și de risete izbucnește. D-rul Măldărescu vinde de mânie, își agită mâinile și cere cuvântul. Camera ride cu hohot, toată lumea ride. Bietul domn doctor este într-o groaznică poziție. Cu toate acestea, atât d-sa cât și d. Vulturescu n'au astimpăr și d. Cogălniceanu este nevoit să și părăsească banca pentru a putea vorbi.

D-lor urmează d-sa, nu înțeleg pentru ce se dă sume atât de mari advocaților. Eu aș fi de parere ca să se numească doi advocați cu anul și cu salariu de una mie lei pentru fie-care; cred că atita ar fi de ajuns.

Minea pe caclia.

D-l Fleva, advocat favorit al direcțiunii căilor ferate, ia cuvântul pentru a combate pe d. Cogălniceanu.

Cu toate acestea nu spune nimic alt, de cât ca a câștigat un proces mare al drumurilor de fier, pledând singur în contra d-lor Vernescu, Giani, Cornea, Măiorescu, etc.

D-l Fleva susține că drumurile de fier pierd acum foarte puține procese, în comparație cu ceea ce pierdeau concesionarii.

Natural că d. Fleva nu este pentru amendamentul d-lui Cogălniceanu.

D-l G. Cantili, se unește în totul cu amendamentul d-lui Cogălniceanu. A se

da o mie de lei pe lună unui advocat, eu cred că este prea destul, spune d-sa or cât de mare ar fi advocatul, căci direcțiunea nu are de cât 2 sau 3 procese pe an.

(D-nu Ion Brătianu, este foarte agitat; d-sa se scoală și bate cu pumnul în masa către d. Cantili.)

D-l Cantili. D-lor este un scandal, ca statul să plătească 15.000 de franci pentru un proces.

(Aci d-lui Cornea nu-i merge bine, căci mai toate privirile sunt îndreptate spre d-sa.)

Inghiteți domnilor Colectivisti.

D-l Cantili. Aceasta este o adevărată spoliațiune, este un scandal. (Aplause. D. Vulturescu intrerupe) d-la să tacă, d-le Vulturescu. (Aplause.)

Eu pot vorbi în deplină libertate căci nu sunt advocatul nici unei administrațiuni și nici odată n'am cerut vre-un proces de la Stat, precum se dă altora dintre cei capătuiți. (Aplause, Intreruperi.) D-nu Ion Brătianu este foarte agitat și cere cuvântul.

Prin urmare, domnilor, eu vă rog să primiți amendamentul d-lui Cogălniceanu, căci nu ne este permis nouă ca să aruncăm banii pe fereastră.

Verzi și uscate.

D-l I. Brătianu nu primește amendamentul d-lui Cogălniceanu.

D-lor, zice d-sa, vă aduceți aminte pentru ce s'au desființat advocații cu anul dela drumurile de fier, fiindcă Aduunarea l-a considerat ca funcționari ai Statului și nu le-a dat voie să fie și deputați.

Dacă d-v. advocații cei mari primiți să pledați cu o mie de lei pe lună atunci primesc și eu amendamentul, dar vă rog să luați un angajament formal în această privință.

D-l M. Cornea, advocatul cu 15.000 de lei procesul, combate pe d-nii Cogălniceanu și Cantili, sub cuvânt că d-sa a avut la drumurile de fier 32.000 lei pe an.

Acest argument fiind foarte puternic pe somne, d-nii dr. Romniceanu și obositul Al. Djuvara aplaudă cu furie. Barbișonul d-lui Djuvara se agită neîncetat iar palmele nu'i mai staă din bătae.

Vă să zică nu este atât de obosit pe cât se spunea.

D-l Cornea se pronunță în contra advocaților cu anul, declarând că suma de o mie lei pe an este prea mică. (Aplause prelungite din partea d-lor Al. Djuvara, obositul și a d-lui dr. Romniceanu).

Discuția se încheie. Amendamentul d-lui Cogălniceanu se respinge.

Ceva despre exploatarea.

La § unde se vorbește de exploatarea minei de la Sotंगा. D. Nicolae Ionescu cere cuvântul și cere suprimarea sumei din buget, pentru cuvântul că direcțiunea căilor ferate nu este competentă ca să facă o asemenea exploatare, neavând nici ingineri speciali.

D. Prim Ministru declară că exploatarea acestei mine s'a început dupe insistența d-sale.

D. Ministru susține ca această exploatare va aduce mare folos Statului și că acolo este inginer special.

D. Brătianu spune apoi că a voit să

angajeze pe un domn inginer Istrati care este foarte competent, și care actualmente este la regia sărei, dar d. Protopenescu n'a voit să m'i l dea.

D. Cogălniceanu. Cum, d. Protopenescu v'a rezistat! (risete)

D. Brătianu. Sa mira d. Cogălniceanu.

D. Dimancea. D. Cogălniceanu știe din practică ca nimenea nu'i poate rezista.

D. Prim Vizir, s'îrștește cerând votarea sumei din buget.

Suma se votează. Bugetul în total se primește cu 80 bile albe contra 4.

Un obosit în tribuna.

Obositul Al. Djuvara, raportor, da citire convențiunii încheiate pentru protegierea cablurilor sub marine.

Fără nici o discuție legea în total se primește.

La ora 6 1/2 onorabilii deputați pot să populeze în toată liniștea localurile publice din capitala.

Bietul domn Djuvara!

Obositul Domn Djuvara se urea într-o sanie.

Un domn deputat, arătându-i spina colosalului domn Agariță îi zice: ia uite-le ce spată enormă are Agariță.

— Cum, spadă? strigă speriat d. Djuvara, dându-se cu câțiva pași înapoi.

— Nu e vorba de spadă ci de spată, adăgă onorabilul deputat — Ah! alt ceva, ripostează obositul.

Bre, dar grozavă frică de spadă are micul deputat.

Dar or cum, iată un om care poate spune că d'asupra capului îi atrăna sabia lui Damocles.

Penel.

TURBAREA CAINILOR

Acum două luni, în ziua de 26 Octombrie, d. Pasteur destăinuia Academiei de științe din Paris, o minunată descoperire asupra vindecării turbării.

Resultatele acestei descoperiri sunt astăzi cunoscute, turbarea nu mai este acum un rău fără leac. Or cine este lovit de acest flagel îngrozitor, care odinioara nu se putea vindeca, se poate acum privi ca tămăduit dacă, într'un scurt timp se duce în laboratorul d-lui Pasteur.

Acestea sunt, numai începe vorba, beneficiul ce nu se pot prețui și nici nu se pot respăți, dar oare nu suntem în drept să ne punem următoarele întrebări:

N'a mai rămas nimic de făcut? A cui este îndatorirea de a populariza descoperirea învățatului chimist?

Ce se așteaptă spre a se organiza și mari măsurile profilactice ale turbării?

D. Pasteur, întâișind Academiei lucrările sale, zicea că ar fi foarte lesne de a pune metoda sa în practică; ar fi de ajuns înțelegerea unui stabiliment unde s'ar întreprinde iepuri turbați, altfel zis de a deschide o uzină cu virus rabic.

Înțelegerea acestui stabiliment este datorie, pe care ne mirăm că nu o vedem încă îndeplinită.

E învederat că toți medicii ar fi datori să știe de acum în ce mod să prac-

tica vindecarea turbării, precum știu să altoiască cu rezervă în contra vârsatului. D. Pasteur a declarat ca nu e nimic mai lesne, dar cine are să ia inițiativa?

Ceva mai mult, d. Pasteur nu numai că a găsit leacul la turbare, dar încă a descoperit și mijlocul de a împedica căini să fie atinși de turbare; ceea ce este un progres și mai mare.

Când se va decreta că toți căini trebuie să fie altoiți, vom avea aproape asigurarea că flagelul va dispărea cu desăvârșire.

Trebuie dar să se ia o inițiativă de cineva. Imi pare ca aceasta intră în îndatorirea guvernului și el poate fi încredințat că toate partidele vor înfățișa exemplul unei depline unanimități în ziua când Ministrul comerțiului va depune pe biroul camerei un proiect de lege ast-fel întocmit:

Articolul întâi. Se deschide un credit de... pentru înființarea unui stabiliment menit a produce virusul care tămăduiește turbarea.

Cu aceiași ocaziune, parlamentul va putea felicita pe d. Pasteur.

Ministrul comerțiului ar înfățișa atunci neînfriziat semnăturii președintelui Republicii un decret care ar prescrie ca toți căinii fără deosebire, vor trebui să fie supuși la altoirea preservativă, ca toate spitalele veterinare vor fi dateore să aibă altoiți rabici și 'l vor întrebuința, în sfârșit ca un medic-veterinar va fi oficios desemnat pentru fie-care arondisment pentru a supraveghea, conduce și aplica, tratamentul preventiv al turbării căinilor.

Numai atunci miraculoasele lucrări ale d-lui Pasteur vor produce adevărate efecte.

(Figaro).

DE PRETUTINDENI

Adeveratii asasinii al mareșalului Prim.

Revoluționarul spaniol Paul Angulo, a publicat o broșura zilele acestea la Paris, în spaniolește și franțuzește, propunându-și a denunța lumea pe adeverații asasinii al mareșalului Prim.

Dupe ce dă amănuntele cele mai mici ale conspirațiunii în care a fost amestecat, d. Angulo citează nume proprii în toată întregimea lor, desemnând pe Ducele Montpensier, ca principalul interesat, de vreme ce cheltuieste sume considerabile, spre a face să izbucnească revoluțiunea care a gonit dupe tron pe Isabella II-a, în speranța de a pune pe capul său coroana regală a Spaniei. Și când mareșalul Prim a făcut să se aleagă rege prințu Amedeu al Italiei, ducele de Montpensier s'a văzut sângeros ranit, în cât decepțiunea sa nu 'și a putut' o potoli, de cât într'o crudă războinare, prin omortrea mareșalului Prim.

Englezii în Birmania

O depeșă oficială din Rangoon, a comandantului trupelor engleze, arată că goana contra Dacoilor urmează într'un chip multumitor.

Trupele britanice 'l au izgonit din Șevequin, Mgitho, Sitlang și Wimpadav,

facându-le mari pierderi și punând mâna pe 70 prizonieri.

Insurgenții birmani sunt foarte rău armați și opun puțină rezistență soldaților englezi.

Răscoală pare a fi mai tare în Districtul Syriam, unde se crede că se afla și pretendentul la tronul Birmaniei.

Abysinia

Regele Ioan al Abysiniei ar fi foarte supărat pe Italia din cauza anexării Masuahului, unicul port pe Marea Roșie, ce ar putea sluji de esire în lume Abysiniei și asupra căruia, 'și avea de mult ațintiți ochii guvernul regelui Ioan și se zice c'ar fi hotărât acum a declara război Italianilor.

Guvernul italian spre a preveni orice conflict, a decis a trimite o nouă ambasada în cap cu generalul Géne, spre a dă lămuriri regelui Ioan, cu protestări sincere de amicie din partea regelui Humbert, pe lângă niște mărețe daruri, spre a liniști supărarea majestății abisiniane.

Disciplina în armata serba.

Ministrul Serbiei la Paris, publică următoarea telegramă ce a primit de la guvernul său:

« Desmințiti formal știrile ce unele ziare streine respndesc în privința unor pretinse insubordonațiuni în armata noastră și asupra execuțiunilor capitale ce ar fi avut de urmare. Aceste știri sunt cu totul false. Spiritul de disciplină în armata e excelent, aprovizionările funcționează bine și regulat, cu toate greutățile vremii înaintate.

Protectoratul francez asupra Anamului.

Creditele pentru Tonkin fiind votate, guvernul francez se ocupă acum de a organiza protectoratul asupra Anamului. Proiectul acesta, va coprinde o completă organizație financiară—vamala și a celorlalte contribuțiuni; sperându-se, ca veniturile țerei vor fi îndestulătoare spre a acoperi cea mai mare parte a cheltuelilor de ocupațiune.

Funcționarea noului protectorat va începe o dată cu trimiterea la Hué, capitala Anamului, a noului reședinte general civil și prin rechemarea generalului de Courcy.

Egipt

Cazi Muktar-pașa, trimisul Sultanului, a sosit la Cair și a fost primit în audiiența solemnă de Kediv.

Situațiunea în țara Nilului pare foarte gravă și cu toate desmințirile engleze, invaziunea Egiptului de cetele rescuțitorilor din Sudan, face progrese serioase.

Noul mahdiu, califul Abdullah, înaintea d'â înaintea asupra Egiptului, a dat următoarea proclamațiune ceteilor sale:

« Abdullah, servul a Tot Puternicului și principele credincioșilor, locuitorilor Sudanului, cari cred cu sinceritate în Profet și urmează cu neclintire legea sa, salutare! Dumnezeu să vă binecuvinteze și paza sa fie cu voi.

Cunoașteți cu toții, că Mohamed-Ahmed, cel din urmă trimis al Profetului, mai înainte d'a părăsi această lume, m'a desemnat, pe mine umilita

FOIȚA ZIARULUI «EPOCA»

5)

DIN DURERILE LUMII

(Urmare)

Radu își învță lecțiile pentru a doua-zi. Aceasta n'a făcut-o cu obiectivitatea lui înlesnire. Il părăsise acea putere de luare aminte, care se încheșta de lecție și 'l sorbia înțelesul dintr'o citire; ochii lui se scoborau, în neștire, pe scara șirurilor de slove plină la sfârșitul paginei, fara să prindă de veste, că truditetea lui gânduri, a rămas aninate cine știe unde....

Reîncepea de câte zece ori o frasă foarte lămurită, peste care îi luneca mintea, fără s'o poată apuca. — Din când în când își lăsa capul greu pe carte, și diabuia, ca prin întunerice, frânturi de înțeles, ca să cărpească un paragraf din lecție, — dar gândurile 'l se încâlceau, ș'atunci își ridica mâniaș capul și se așternea mai îndăretnic pe citire, înfingându-și ochii mari și necăjiți pe slove, ca cum ar fi voit să le scobiască din pagină.

Seara, suna de mâncare, — dar el nu se scobori la masă, căci nu'i era foame. — Când se simți ceva-ceva

stăpân pe lecții, închise cărțile și se duse în dormitor. Era întunerice și cam frig acolo. — Băjbâind se duse la patul lui, își aprinse lumina la capeliță, se descălță, se înfășură îmbracat în plapomă, își scoase de sub pernă o carte, pe care abia o începuse («Noua generație» de Turghenieff.)

Il durea capul din ce în ce mai rău, ochii mijiau somnoroși, și abia ciuguliau câte o vorbă-două din rând.

Inchise cartea, suflă în luminare și 'și vîr capul sub învelitoare.

Spina era îi era înghețată. Ca niște vîrfuri de ace, îi furnicau prin coaste, — floruri dese, reci și ascuțite, îl săgetau prin tot trupul, pieptul și brațele i se sbătiau într'o tremurare nervoasă; ca un burghiu de foc simția că 'l sfredelește în tîmplă, și sgârțit de căreii de prin toate încheeturile, se ghemui sub plapomă cu pumnii și cu genuinchii la gură.

Peste vr'un ceas prînse a se încalzi. Suflarea îi devenea din ce în ce mai ferbinte. — Simți că 'l înabușe, și 'și scoase capul și brațele — afară. Dar caldura creștea; ca un abur greu și înfierbîntat îl îneca răsuflarea și 'l moleșia trupul, fără să'l adoarmă.

Palmele 'l umeziră, capul îi ardea ca într'o leșie ferbinte, sudoarea îi isvora pe la rădăcina perilor, și 'l bro-

bonia fruntea. — Își scoase hainele, — pe spate și pe piept ca masa i se făcuse leoară.

În dormitor era lumină și se făcuse puțin foc. — Se suna de culcare. Elevii intrau sgomotoși. Unii se apropiară de patul lui. Radu se prefăcu că doarme. Peste o jumătate de ceas toată sala se umplu de tăcere și de somn. — Numai Radu nu putea să doarmă.

În capul lui aprins clocotia un potop de gânduri. La început, vedeni nedeslușite, șiruri rupte și încâlțite, vorbe stingere și sfarmături de idei scăpărau în învalmășagul chaotic din capul lui. — Încetul cu încetul icoana bune și iubitoarei lui mame i se lămurii în minte, și 'l rămase acolo, clara, luminoasă și duios zmbitoare; se simți aburit de o senzație dulce, ca și cum o mână caldă și mîngăitoare îl netezea fruntea încetșor; — toate gândurile i se limpeziră.

Cugetă la ce-ar fi putut să fie. (Această numea el *iluzia iluziilor lui stinse*): — Ș'ar fi isprăvit studiile, ar fi avut și el un loc printră cei cari muncesc. S'ar fi silit să se deosebescă printre aceștia. — Ar fi avut pe mână sa lângă el — aceasta l'ar fi înțarit mult.

Ea l'ar fi înțeles și l'ar fi mângăiat în ceasurile de suferință. — Ei s'ar fi mulțumit cu puțin. — El ar fi muncit mult, și n'ar fi obosit nici o dată, pentru

scumpa lui mamă. Mai târziu ar fi ieșit d'asupra nevoilor... Ar fi fost atât de fericiți amândoi!

Apoi cădea în ceea ce numea el realitatea lucrurilor. — Roiuri negre de prevederi urte înțeroancau închipuirea, și toate gândurile i se scufundau grele în întunerice, prăbușite ca în gura unei prăpăstii fără fund.

El se vedea bolnav, prăpădit, fără puterea de a munci, aruncat în isbeștiștea nenorocirilor, îndurând cu umilința aroganța și disprețul lumii, lipsindu-l adăpostul și hrana zilnică, mișcând compatimirea trecătorilor de pe strade, cu fața lui galbenă și cu 'mbrăcămîntea lui ruptă. Prietini îi evita. Camarazi lui, de-odinoară, îl priveau de sus, făcându-și ochii miteli, și afectând o milă insultătoare, care pe deinsul îl rănia amar și 'l umplea inima de venin.

Dar ceia ce 'l sfășia mai crud și mai dureros, era suferința mamei lui. — Sărmana, ea 'și cladia visuri atât de frumoase pe existența lui subredă și păcătoasă, ea 'și pusese toată nadejdea și fericirea în viitorul lui, și el îl ucidea toate iluziile, îi sdobia inima, îl smulgea sufletul din liniștea 'l atât de dulce, și 'l lura cu dînsul, tăvăindu-l prin toate durerile și umilințele vieții lui. O vedea slabă și 'nbețrănită de chinuri, plângându-l la căpăteiu, și el simția lacri-

mile sfîntei lui mame, că 'l cad pe inimă ca niște cărbuni aprinși, ce sfărâiau arzându-l, și'n tăcerea acestui doliu sfășietor, amândoi aveau cu o frică de a 'și mai vorbi, și el abia 'ndrăsnia câte-o dată să 'și ridice ochii smeriți și rugători, ne mai avînd glas sa 'l spue:

Iartă-mă, scumpa mea mamă, că 'l sdobesc inima atât de amaric, — iartă-mă că te omorîi....

Apoi căta să 'și schimbe pasul gândurilor. Voia să 'și alunge din cap stolul acestor negre închipuiri și se întorcea, cu o mișcare nervoasă pe partea cealaltă. — Se găndia ca s'ar putea face bine, și calea i s'ar limpezi. — Se găndia nedrept în chipul prea aspru, cu care judeca lumea. — E adevărat că sunt multe canale, dar se gasesc și oameni de inimă, cari 'l înțeleg și i-ar întinde mîna. Cugeta la amicul lui atât de bun și de iubitor. — Dar băgă de seamă că e târziu, ș'ar trebui s'adoarmă. Gândurile îi speriaseră somnul. — Când și 'ai muncit și 'l ai sbuciumat creierul ceasuri întregi, cu greu ti mai potolești răscolă.

A. Vlașcu.

(Va urma)

